

Lời Chào Trước Khi Hai Cha Con Rời Việt Nam

Chỉ còn vài ngày nữa, hai cha con tôi sẽ rời Việt Nam. Ngay sau khi về đến Houston, Tâm sẽ trở lại trường để tiếp tục việc học. Còn tôi sẽ được trở về nhà, nằm trên chiếc giường và ôm chiếc gối của chính mình, không còn những ngày nay đây mai đó giữa Hà Nội. Đó vốn là những điều rất bình thường. Nhưng sau những tuần lễ vừa qua, được trở về nhà, được ngủ một giấc bình yên và nhìn thấy con gái tiếp tục con đường học vấn bỗng trở thành những điều vô cùng quý giá.

Hai cha con rời Việt Nam với rất nhiều cảm xúc. Có nhẹ nhõm, có biết ơn, nhưng cũng có những nỗi đau chắc chắn cần rất nhiều thời gian mới có thể chữa lành. Tôi biết khi máy bay cất cánh, những gì đã xảy ra sẽ không thể ở lại phía sau. Tâm sẽ mang theo những vết thương mà một người cha như tôi chỉ ước mình có thể gánh thay cho con.

Nhưng giữa những ngày khó khăn nhất, chúng tôi cũng đã nhìn thấy tình người. Đó là những người chưa từng quen biết nhưng vẫn gửi lời động viên. Đó là những người phụ nữ đã khóc khi đọc câu chuyện của Tâm. Đó là những người đã âm thầm cầu nguyện, lên tiếng và nhắc Tâm rằng cháu không hề đơn độc. Đó còn là những cán bộ, luật sư, bạn bè và các cơ quan đã lắng nghe, hướng dẫn và giúp đỡ hai cha con trong những lúc chúng tôi gần như kiệt sức. Chúng tôi sẽ không bao giờ quên những tấm lòng ấy.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cơ quan Công an Việt Nam, đặc biệt là những cán bộ trực tiếp tiếp nhận và khẩn trương giải quyết vụ việc. Tôi cũng xin cảm ơn Bộ Công an, Bộ Ngoại giao Việt Nam, Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội, Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ cùng tất cả những cá nhân đã hỗ trợ, hướng dẫn và bảo vệ quyền lợi chính đáng của Tâm trong thời gian vừa qua.

Đến thời điểm này, vụ việc đã được các cơ quan chức năng tiếp nhận và xử lý theo trình tự pháp luật. Những bước tiếp theo xin được giao lại cho Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát và Tòa án. Cha con tôi sẽ kiên nhẫn chờ đợi một phán quyết công bằng, dựa trên sự thật, chứng cứ và quy định của pháp luật. Trên mạng xã hội, có rất nhiều người quan tâm, đồng cảm, lên tiếng bảo vệ Tâm và mong muốn công lý được thực thi. Gia đình tôi vô cùng biết ơn. Tuy nhiên, tôi cũng thấy một số người đang tự biến mạng xã hội thành một “tòa án”, vội vàng kết luận, công kích cá nhân hoặc gây áp lực lên các cơ quan liên quan.

Tôi tha thiết mong mọi người không quá khích, không gọi điện hoặc nhắn tin dồn dập, không xúc phạm hay gây sức ép lên bất kỳ cơ quan hoặc cá nhân nào. Những hành động đó không giúp ích cho Tâm mà còn có thể vô tình làm ảnh hưởng đến quá trình giải quyết vụ án. Nếu thật sự thương Tâm, xin mọi người hãy tiếp tục quan tâm một cách bình tĩnh, có trách nhiệm và tôn trọng pháp luật. Xin hãy cho các cơ quan chức năng thời gian để thực hiện đúng trách nhiệm của mình. Thời gian, chứng cứ và quá trình xét xử sẽ trả lời tất cả.

Một số người trên mạng nói rằng vì tôi là “đại gia”, có tiền và có quan hệ nên mới có thể đưa vụ việc đi đến ngày hôm nay. Tôi xin khẳng định rằng tôi không dùng bất kỳ đồng tiền nào để mua chuộc, tác động hoặc làm thay đổi quá trình giải quyết vụ án. Đối với cộng đồng mạng, đây có thể là một câu chuyện đang được quan tâm. Nhưng đối với tôi, người bị tổn thương là con gái mình. Là một người cha, tôi không thể im lặng khi nghe con kêu cứu. Tôi phải lên tiếng, phải gõ cửa tất cả những nơi có trách nhiệm và phải kêu gọi sự quan tâm, giúp đỡ để con tôi được bảo vệ và được đối xử công bằng. Khi con mình đau, cha mẹ không còn nghĩ đến tiền bạc, địa vị hay danh tiếng. Chúng ta chỉ nghĩ đến một điều duy nhất là làm sao bảo vệ được con, nắm lấy tay con và không để con phải đi qua những ngày tăm tối ấy một mình.

Tôi tin bất kỳ người cha, người mẹ nào trong hoàn cảnh của tôi cũng sẽ làm như vậy.

Cũng có người cho rằng tôi đã nhờ Thượng nghị sĩ Ted Cruz gây sức ép ngoại giao đối với Việt Nam. Điều này không hoàn toàn đúng. Khi tôi về đến Việt Nam, Tâm đưa cho tôi toàn bộ hồ sơ làm việc với Bộ phận Dịch vụ Công dân Hoa Kỳ, American Citizen Services Unit, thuộc Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội. Đây là bộ phận có trách nhiệm hỗ trợ công dân Hoa Kỳ gặp nạn hoặc bị xâm hại ở nước ngoài.

Sau khi xem xét hồ sơ, tôi nhận thấy một cá nhân trực tiếp phụ trách vụ việc trong giai đoạn đầu chưa thực hiện đầy đủ những hướng dẫn của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ về việc hỗ trợ công dân Hoa Kỳ là nạn nhân ở nước ngoài. Vì vậy, tôi đã liên hệ với hai Thượng nghị sĩ đại diện cho tiểu bang Texas là John Cornyn và Ted Cruz, đề nghị họ giúp bảo đảm rằng con tôi được cơ quan lãnh sự Hoa Kỳ hỗ trợ đúng theo các quy định hiện hành. Đó là yêu cầu phía Hoa Kỳ thực hiện đầy đủ trách nhiệm đối với một công dân của mình. Tôi không yêu cầu họ can thiệp vào pháp luật Việt Nam, gây sức ép lên Chính phủ Việt Nam hay tác động đến kết quả vụ án.

Tôi cũng xin nói rõ rằng tôi chưa bao giờ kết luận toàn bộ Đại sứ quán Hoa Kỳ đã làm sai. Điều tôi phản ánh chỉ liên quan đến cách xử lý ban đầu của một cá nhân. Sau đó, Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội và Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ đã quan tâm, hỗ trợ và phối hợp trong phạm vi trách nhiệm của mình. Gia đình tôi trân trọng và biết ơn sự hỗ trợ đó.

Về việc thông tin đến cộng đồng, gia đình tôi đã nhờ hai người bạn làm đầu mối chính thức. Tại Hoa Kỳ là anh Vũ Hoàng Lân, chủ kênh Phố Bolsa TV. Tại Việt Nam là anh Lê Quốc Vinh, Chủ tịch Hội đồng quản trị kiêm Tổng Giám đốc Le Group of Companies, Le Bros.

Gia đình tôi không mong muốn bất kỳ ai lợi dụng câu chuyện của Tâm để xuyên tạc, công kích các cơ quan chức năng, làm xấu hình ảnh đất nước và con người Việt Nam, hoặc gây ảnh hưởng tiêu cực đến quan hệ Việt Nam và Hoa Kỳ. Đây không phải là cuộc chiến chống lại Việt Nam. Đây cũng không phải là cuộc đấu xem gia đình nào có nhiều tiền, quyền lực hay quan hệ hơn.

Đây chỉ là hành trình của một người cha đồng hành cùng con gái mình để tìm kiếm sự thật, sự công bằng và công lý theo đúng pháp luật. Bởi đối với tôi, Việt Nam vẫn luôn là quê hương. Ba tôi là Đại tá Nguyễn Đình Tuyên, từng là phát ngôn viên Bộ Quốc phòng trước năm 1975. Ba năm trước khi ba tôi qua đời, tôi đã mời ông trở lại Hà Nội tham dự một sự kiện ký kết hợp đồng dự án vệ tinh VINASAT của Tập đoàn Bưu chính Viễn thông Việt Nam và Lockheed Martin vào năm 2007, để ông tận mắt nhìn thấy một phần công việc và sự đóng góp của con trai mình.

Sau đó, tôi đưa ba trở về Đà Nẵng thăm mồ mả tổ tiên và gia đình.

Sau chuyến đi ấy, ba tôi rất vui. Ông nói rằng đất nước đã thật sự thay đổi. Ông nhìn thấy Việt Nam đang phát triển, người dân có một cuộc sống mới và thế hệ sau đang có thêm nhiều cơ hội. Với một người đã đi qua chiến tranh, phải rời quê hương và sống phần đời còn lại ở một đất nước khác, niềm vui ấy có ý nghĩa vô cùng lớn. Có lẽ trong khoảnh khắc đó, ba tôi hiểu rằng dù lịch sử đã đưa gia đình đi rất xa, sợi dây nối chúng tôi với quê hương chưa bao giờ bị cắt đứt.

Khi bảy anh em chúng tôi nhập quốc tịch Hoa Kỳ, ba tôi không muốn bất kỳ người con nào bỏ tên Việt Nam để đổi sang tên Mỹ. Ông muốn tất cả chúng tôi vẫn giữ nguyên tên mà cha mẹ đã đặt từ khi chào đời. Ba tôi hiểu rằng quốc tịch có thể thay đổi, nơi sinh sống có thể thay đổi và cuộc đời có thể đưa con người đi qua nhiều bờ đại dương. Nhưng cái tên Việt Nam chính là lời nhắc nhở mỗi ngày về nguồn cội của mình. Trong mỗi cái tên mà cha mẹ Việt Nam đặt cho con đều có một ước mơ, một lời cầu chúc và một phần tình yêu của gia đình. Giữ lại tên Việt không chỉ là giữ vài chữ trên giấy tờ. Đó là giữ lại tiếng gọi của cha mẹ, ký ức của tổ tiên và nơi mình đã bắt đầu.

Đến thế hệ các con tôi cũng vậy. Các con tôi đều mang những cái tên Việt Nam. Sau khi trở thành công dân Hoa Kỳ, không cháu nào bỏ tên Việt để đổi sang một cái tên Mỹ.

Quỳnh Tâm cũng mang một cái tên rất Việt Nam. “Tâm” là trái tim, là lòng nhân hậu và cũng là lương tâm của một con người. Khi đặt tên con là Tâm, cha mẹ nào cũng mong con lớn lên biết yêu thương, sống tử tế và giữ được điều ngay thẳng trong lòng.

Có lẽ hành trình mà hai cha con tôi đang đi qua cuối cùng cũng trở về với một chữ “Tâm”. Đó là cái tâm khi chúng ta đối xử với một người đang bị tổn thương. Là lương tâm khi đứng trước sự thật. Là trách nhiệm của người thực thi pháp luật. Là sự tử tế của những người chưa từng quen biết nhưng vẫn dang tay giúp đỡ. Và trên hết, đó là trái tim của một người cha chỉ mong con gái mình được bình an và được đối xử công bằng.

Nếu xem thế hệ của ba tôi là thế hệ thứ nhất, thì tôi là thế hệ thứ hai và Quỳnh Tâm là thế hệ thứ ba trong gia đình người Việt tại Hoa Kỳ. Thế hệ của ba tôi nay không còn lại bao nhiêu người. Thế hệ của tôi vẫn mang theo rất nhiều ký ức. Còn thế hệ của Quỳnh Tâm lớn lên ở Hoa Kỳ, không biết nhiều về chiến tranh và cũng không nên phải sống với những hận thù của quá khứ.

Tôi may mắn rời Việt Nam năm 1975. Một người bạn của ba tôi làm việc tại Đại sứ quán Hoa Kỳ đã cho người đến đón cả gia đình tại nhà và đưa chúng tôi vào khu DAO ở phi trường Tân Sơn Nhất. Gia đình tôi không phải vượt biên bằng đường biển và không phải chịu những cảnh đau thương mà rất nhiều thuyền nhân đã trải qua. Có người đã chết trên biển. Có người bị cướp bóc, hành hạ và xâm hại trong hành trình đi tìm tự do. Có những gia đình mất người thân mà đến hôm nay vẫn không biết họ nằm lại nơi đâu. Tôi hiểu những nỗi đau ấy có thể kéo dài suốt một đời người. Những người đã mất mát có quyền tưởng nhớ, có quyền đau buồn, có quyền kể lại câu chuyện của mình và có quyền đòi hỏi sự thật, công bằng cùng sự ghi nhận đối với những gì họ đã trải qua.

Mỗi người Việt ở hải ngoại có một hoàn cảnh, một ký ức và một con đường riêng. Không ai có quyền bắt người khác phải quên đi nỗi đau của mình. Tôi cũng không bao giờ phán xét những người đã chọn một con đường khác với tôi.

Tôi đã chọn trở về Việt Nam, mang theo kiến thức, kinh nghiệm và khả năng của mình để đóng góp cho đất nước nơi tôi sinh ra. Có những người bạn của tôi lại chọn ở lại hải ngoại, tiếp tục lên tiếng và đấu tranh cho những giá trị mà họ tin rằng sẽ mang đến một tương lai tốt đẹp hơn cho Việt Nam.

Tôi không cho rằng con đường mình chọn cao quý hơn, đúng đắn hơn hay yêu nước hơn con đường của người khác.

Chúng ta có thể khác nhau về cách nhìn lịch sử, về quan điểm chính trị và cách thể hiện tình yêu dành cho quê hương. Có người chọn trở về để xây dựng. Có người chọn đứng từ bên ngoài để đấu tranh và lên tiếng. Hai con đường có thể khác nhau, nhưng sâu thẳm trong lòng, chúng ta vẫn có thể cùng hướng đến một ước mong: người Việt Nam được sống trong tự do, bình an và hạnh phúc; đất nước Việt Nam ngày càng phát triển, giàu mạnh; và dù sống ở bất cứ nơi đâu, chúng ta vẫn có thể tự hào nói rằng mình là người Việt Nam.

Tình yêu quê hương không thuộc độc quyền của bất kỳ một cá nhân, tổ chức hay quan điểm chính trị nào. Không ai có quyền nói rằng chỉ có con đường của mình mới là yêu nước. Chúng ta không cần phải quên quá khứ mới có thể bước về phía trước. Nhưng chúng ta cũng không nên biến nỗi đau của thế hệ mình thành lòng thù hận truyền lại cho con cháu. Điều chúng ta nên trao lại cho các con là sự thật, lòng tự trọng, tình yêu quê hương, sự tử tế và khát vọng góp phần làm cho Việt Nam phát triển, giàu mạnh và thịnh vượng hơn, để người dân có một cuộc sống ngày càng tốt đẹp.

Tôi đã dành gần 20 năm làm việc và đóng góp tại Việt Nam. Dù đang sống bên kia đại dương, nơi tôi sinh ra vẫn là quê hương của tôi. Tôi luôn dạy các con rằng nguồn gốc của mình không phải là điều để trốn tránh mà là điều cần trân trọng.

Tôi tin rằng sau khi những tổn thương dần được chữa lành, Tâm sẽ còn quay trở lại Việt Nam. Cháu sẽ trở lại không phải với sự thù hận, mà với mong muốn đóng góp theo cách của thế hệ mình, giống như tôi đã từng trở về và đóng góp theo cách của thế hệ tôi.

Tâm đến Việt Nam lần này với mong muốn hiểu thêm về quê hương nơi mình sinh ra. Cháu rời đi với những vết thương mà một người cha như tôi ước gì có thể mang thay cho con.

Nhưng tôi không muốn những gì đã xảy ra khiến Tâm mất niềm tin vào cả một đất nước hay hàng triệu người Việt Nam tốt bụng đã yêu thương, động viên và đứng bên cạnh cháu. Một hành động sai trái của một cá nhân không thể đại diện cho cả một dân tộc. Một vụ việc đau lòng cũng không thể xóa đi tình yêu của chúng tôi đối với quê hương.

Điều tôi mong muốn cuối cùng không chỉ là công lý cho Tâm. Tôi mong câu chuyện của con gái mình có thể giúp những người từng bị tổn thương có thêm can đảm để lên tiếng, để không một người nào phải chịu đau đớn trong im lặng và để mọi người đều được đối xử bình đẳng trước pháp luật.

Tôi cũng mong người Việt Nam, dù đang sống trong nước hay ở bất kỳ nơi đâu trên thế giới, dù đã chọn những con đường khác nhau, vẫn có thể nhìn nhau bằng sự cảm thông, đối xử với nhau bằng tình người và cùng gìn giữ niềm tự hào về nguồn cội.

Hộ chiếu của chúng ta có thể mang những màu sắc khác nhau. Chúng ta có thể nói những ngôn ngữ khác nhau và sống ở hai bên bờ đại dương. Nhưng khi nghe hai tiếng “Việt Nam”, trong trái tim mỗi người vẫn có một nơi rất riêng để nhớ về. Đó là quê hương.

Xin cảm ơn Việt Nam. Xin cảm ơn bạn bè và tất cả những người đã ở bên cha con tôi trong những ngày khó khăn nhất.

Hai cha con tôi xin chào tạm biệt.

Và hẹn một ngày trở lại.

Nguyễn Thị Quỳnh Tâm

Nguyễn Đình Minh Trị